

UWAGA NA OSZUSTÓW NA PLATFORMACH ZAKUPOWYCH!

Data publikacji 19.05.2021

Ostatnio Policja otrzymuje sygnały o coraz częstszych oszustwach na platformach zakupowych. I choć tego typu oszustwa już na stałe wpisały się w funkcjonowanie kupujących i sprzedających, to w ostatnich miesiącach cyberprzestępcy wręcz zaskakują nowymi sposobami działania. Biorąc pod uwagę fakt, że okres przedświąteczny sprzyja robieniu zakupów „w pośpiechu”, mazowieccy policjanci apelują o ostrożność, również w tym obszarze.

Wśród najpopularniejszych oszustw, od lat dominują wszelkie techniki wyłudzenia pieniędzy. Oszuści stosują przeróżne sztuczki i zabiegi socjotechniczne, by zdobyć zaufanie kupujących i skłonić ich do przelania środków z góry. I tak na przykład, w przypadku pytań o odbiór osobisty nagle okazuje się, że wystawiony przedmiot, jest tak naprawdę do odbioru na drugim końcu Polski - bo dany portal „źle ustawił lokalizację” czy dlatego, że ogłoszeniodawca musiał nagle wyjechać, ale produkt ma przy sobie. Inną metodą nakłaniania do wpłacenia pieniędzy jest umożliwianie odbioru osobistego, ale tylko w późnych godzinach nocnych albo dopiero za kilka dni. Oszust twierdzi, że jest ciągle bardzo zajęty - ale oczywiście, jeśli przelejemy mu środki, znajdzie czas na wysyłkę. Dość częstym zabiegiem, jest także stosowanie presji czasu, szczególnie zaraz przed weekendem. Oszust tłumaczy, że potrzebuje pieniędzy z dowolnego powodu - czy to na własny pilny okazjny zakup, czy na konieczność zapłacenia zaległych rachunków - i w związku z tym, nalega na błyskawiczną wpłatę, bo tylko w ten sposób dostanie pieniądze na czas.

Przestępcy wyłudniają pieniądze oczywiście nie tylko za przedmiot, taki jak konsola do gry czy klocki dla dzieci. Może to być również fałszywa oferta wynajęcia mieszkania, wakacyjnego noclegu z długim terminem realizacji, czy sprzedaży auta, bądź maszyny rolniczej. Zdrowy rozsądek i zasady bezpieczeństwa należy zachować również podczas poszukiwania zatrudnienia. Najpierw warto ocenić realność oferty i postarać się uzyskać jak najwięcej informacji o firmie, która ją zamieściła. Można sprawdzić dane i opinię firmy w Internecie. Zdarza się, że rzekomy pracodawca prosi o wysłanie skanu dowodu osobistego czy prawa jazdy (najczęściej przy ofertach pracy dla kierowców). Jest to praktyka niezgodna z prawem pracy. Taki skan dokumentu może później posłużyć do uwiarygodnienia się, przy kolejnych próbach oszustwa. Oszust, nalegając na wpłatę z góry, będzie przekonywał innego kupującego, że przesyła skan swojego dowodu, i że przecież „w razie czego, wszystkie jego dane będzie miała Policja”. Jednakże nigdy nie należy wysyłać skanów swoich dokumentów, ani dokonywać żadnych wpłat z tytułu podjęcia pracy.

Ponadto, w ostatnich czasie widać w sieci wzrost liczby oszustw polegających na phishingu, czyli podszywaniu się pod znane marki. Oszuści tworzą fałszywe strony udające oferty i usługi znanych firm, by wyłudzić od sprzedających dane ich kart bankowych.

Dlatego, aby bezpiecznie robić zakupy przez Internet, powinniśmy:

1. przed ich dokonaniem:

przejrzeć fora internetowe i zapoznać się z komentarzami innych klientów na temat tego sprzedawcy internetowego,

sprawdzić, czy strona sprzedawcy internetowego jest właściwie zabezpieczona np. czy adres zaczyna się od skrótu „https”, sprawdzić ważność certyfikatu oraz dla kogo został wydany, klikając na symbol kłódki,

zweryfikować, czy sprzedawca internetowy wykorzystuje do przeprowadzenia płatności znanego operatora płatności internetowych,

sprawdzić datę uruchomienia sklepu internetowego, tj. datę zarejestrowania domeny sklepu (im dłużej sklep

funkcjonuje, tym większą mamy pewność, że jest bezpieczny);

2. wybierać znane i sprawdzone platformy internetowe, które cieszą się dobrymi opiniami klientów;
3. zwrócić szczególną uwagę na to, czy cena towaru nie wydaje się zbyt atrakcyjna - oszuści często właśnie niską ceną (albo wręcz oddaniem przedmiotu za darmo) wabią kupujących;
4. starać się nie płacić za towar lub usługę bezpośrednio na stronie internetowej sklepu, zawsze upewniając się, że informacje o swojej karcie podajemy bezpośrednio na stronie operatora płatności;
5. uważać na fałszywe strony, które mogą podszywać się pod operatora płatności – sprawdzać, czy adres strony internetowej operatora płatności kończy się nazwą domeny operatora.

Niestety, ofiarą oszustwa na platformie zakupowej coraz częściej stają się również osoby sprzedające, a więc te, które same oferują towar na sprzedaż.

Sposób działania sprawców jest dość nietypowy. Polega na tym, iż przestępcy w sprawie zakupu danego przedmiotu kontaktują się ze sprzedającym poza portalem zakupowym – korzystając z komunikatorów, wiadomości SMS lub mediów społecznościowych (co już wówczas powinno wzbudzić nasze zaniepokojenie). Następnie oszuści wysyłają fałszywe linki prowadzące rzekomo do potwierdzenia płatności za dany przedmiot oferowany do kupna lub zamówienie przesyłki. Dodatkowo przestępcy proszą o podanie pełnych danych karty sprzedającego. W ten sposób, środki pieniężne zamiast wpłynąć na konto sprzedającego, są z niego pobierane w nieograniczonej kwocie.

Aby nie dać się oszukać podczas korzystania z platform zakupowych, i zminimalizować ryzyko stania się ofiarą, należy:

1. Uważać na próby nawiązania kontaktu poza portalem zakupowym, i unikać ich!
2. Zwracać uwagę na adres widoczny w przeglądarce!
3. Zwracać uwagę na poprawność językową strony, na której przekazujemy dane karty, gdyż fałszywe strony często są napisane niegrammatycznie, zawierają błędy!
4. Dokładnie czytać SMS-y z banku, zwracając uwagę na to, jaką transakcję autoryzujemy!

Jeśli już podejrzewamy, że możemy być ofiarą oszustwa, należy:

zastrzec kartę (jeżeli jej dane podawaliśmy w korespondencji z oszustem) w aplikacji mobilnej swojego banku, w serwisie internetowym banku lub telefonicznie;

złożyć zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa organom ścigania tj. Policji lub Prokuraturze; poinformować bank o złożeniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa i przekazać wszystkie niezbędne informacje;

ostrzec innych potencjalnych klientów o przestępczym charakterze działalności prowadzonej przez danego sprzedawcę internetowego lub kupującego, poprzez zamieszczenie komentarzy na forach internetowych.

Policja apeluje, o zachowanie czujności podczas korzystania z platform zakupowych!!!

Opr. Wydział Prewencji KWP/EJ